25. maaliskuuta 2021

P9_TA(2021)0110

Euron kansainvälisen aseman vahvistaminen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 25. maaliskuuta 2021 euron kansainvälisen aseman vahvistamisesta (2020/2037(INI))

(2021/C 494/10)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon 5. joulukuuta 2018 annetun komission tiedonannon Eurooppa-neuvostolle ja eurohuippukokoukselle ”Euron kansainvälisen aseman vahvistaminen” (COM(2018)0796),

— ottaa huomioon 12. kesäkuuta 2019 annetun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Strengthening the International Role of the Euro – Results of the Consultations” (SWD(2019)0600),

— ottaa huomioon 5. joulukuuta 2018 annetun komission suosituksen euron kansainvälisestä asemasta energia-alalla (C(2018)8111) ja siihen liittyvän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2018)0483),

— ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytyn Pariisin sopimuksen ja kestävän kehityksen tavoitteet,

— ottaa huomioon 21. syyskuuta 2020 annetun komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1308 Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneessä kuningaskunnassa oleviin keskusvastapuoliin sovellettavan sääntelykehyksen vastaavuuden vahvistamisesta määräajaksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 mukaisesti ([1]) ja erityisesti sen johdanto-osan 5 ja 6 kappaleen,

— ottaa huomioon 9. kesäkuuta 2020 annetun Euroopan keskuspankin (EKP) vuosikatsauksen ”The international role of the euro”,

— ottaa huomioon 12. huhtikuuta 2016 antamansa päätöslauselman EU:n roolista kansainvälisissä rahoitus-, valuutta- ja sääntelylaitoksissa ja -elimissä ([2]),

— ottaa huomioon 8. lokakuuta 2020 antamansa päätöslauselman pääomamarkkinaunionin kehittämisen jatkamisesta: erityisesti pk-yritysten pääomamarkkinarahoituksen saannin parantaminen ja vähittäissijoittajien osallistumisen entistä suurempi mahdollistaminen ([3]),

— ottaa huomioon 18. syyskuuta 2020 antamansa mietinnön suosituksista komissiolle rahoitusalan digitalisaatioprosessista: kryptovarojen kehittymässä olevat riskit – rahoituspalveluihin, -laitoksiin ja -markkinoihin liittyvät sääntely- ja valvontahaasteet ([4]),

— ottaa huomioon 13. marraskuuta 2020 antamansa päätöslauselman Kestävä Eurooppa -investointiohjelmasta – miten vihreän kehityksen ohjelma rahoitetaan ([5]),

— ottaa huomioon 19. kesäkuuta 2020 antamansa päätöslauselman pankkiunionia koskevasta vuosikertomuksesta 2019 ([6]),

— ottaa huomioon 12. helmikuuta 2020 antamansa päätöslauselman Euroopan keskuspankin vuosikertomuksesta 2018 ([7]),

— ottaa huomioon syyskuussa 2020 pidetyn puheen unionin tilasta ([8]),

— ottaa huomioon lokakuussa 2020 julkaistun EKP:n raportin digitaalisesta eurosta ([9]),

([1]) EUVL L 306, 21.9.2020, s. 1.
([2]) EUVL C 58, 15.2.2018, s. 76.
([3]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0266.
([4]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0265.
([5]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0305.
([6]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0165.
([7]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0034.
([8]) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/state_of_the_union_fi.pdf
([9]) https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Report_on_a_digital_ euro~4d7268b458.en.pdf

— ottaa huomioon mukautetun komission työohjelman 2020 (COM(2020)0440) ([10]),

— ottaa huomioon syyskuussa 2020 julkaistun talous- ja raha-asioiden valiokunnan (ECON) teettämän tutkimuksen ”Post-COVID-19 Global Currency Order: Risks and Opportunities for the Euro” ([11]),

— ottaa huomioon Ethan Ilzetzkin (London School of Economics), Carmen M. Reinhartin (Harvardin yliopisto) ja Kenneth S. Rogoffin (Harvard Kennedy School) laatiman helmikuussa 2020 julkaistun NBER:n työasiakirjan 26760 ”Why is the euro punching below its weight?” ([12]),

— ottaa huomioon Bruegel-ajatushautomon verkkosivustolla 5. kesäkuuta 2020 julkaistun kirjoituksen ”Is the COVID-19 crisis an opportunity to boost the euro as a global currency?” ([13]),

— ottaa huomioon 13. helmikuuta 2019 julkaistun parlamentin sisäasioiden pääosaston (IPOL) tutkimuksen ”Euro at 20: Background reader – collection of studies and assessments” ([14]),

— ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan Charles Michelin 5. maaliskuuta 2020 Centre for European Policy Studies -keskuksessa pitämän pääpuheenvuoron euron kansainvälisestä merkityksestä ([15]),

— ottaa huomioon puheenjohtaja Charles Michelin 13. joulukuuta 2019 pidetyn Eurooppa-neuvoston kokouksen jälkeen esittämät huomautukset ([16]),

— ottaa huomioon kesäkuussa 2020 julkaistun talous- ja raha-asioiden valiokunnan teettämän selvityksen sarjassa rahapolitiikkaa koskeva vuoropuhelu ”The International Role of the Euro: State of Play and Economic Significance” ([17]),

— ottaa huomioon EKP:n pääjohtajan Christine Lagarden avauspuheenvuoron talous- ja raha-asioiden valiokunnassa 8. kesäkuuta 2020 pidetyssä kuulemistilaisuudessa ([18]),

— ottaa huomioon EKP:n johtokunnan jäsenen Fabio Panettan 7. heinäkuuta 2020 pitämän puheen ”Unleashing the euro’s untapped potential at global level” ([19]),

— ottaa huomioon huhtikuussa 2010 julkaistun Barry Eichengreenin (Kalifornian yliopisto, Berkeley) tutkimuksen ”Managing a Multiple Reserve Currency World” ([20]),

— ottaa huomioon Bruegel-ajatushautomon verkkosivustolla 3. joulukuuta 2018 julkaistun blogikirjoituksen ”The international role of the euro” ([21]),

— ottaa huomioon tammikuussa 2020 julkaistun Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun (EPRS) tutkimuksen ”Economic and Budgetary Outlook for the European Union 2020” ([22]),

— ottaa huomioon 2. heinäkuuta 2019 julkaistun EPRS:n katsauksen ”Towards unified representation for the euro area within the IMF” ([23]),

---

([10]) https://ec.europa.eu/info/publications/2020-commission-work-programme-key-documents_fi
([11]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/652751/IPOL_ STU(2020)652751_EN.pdf
([12]) https://scholar.harvard.edu/files/rogoff/files/nber26760_why_is_euro_punching_ below_its_weight.pdf
([13]) https://www.bruegel.org/2020/06/is-the-covid-19-crisis-an-opportunity-to-boost-the-euro-as-a-global-currency/
([14]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/624431/IPOL_STU(2019)624431_EN.pdf
([15]) https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/03/05/keynote-speech-at-europe-s-next-stage-at-the-centre-for-european-policy-studies-ideas-lab-2020/pdf
([16]) https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2019/12/13/remarks-by-president-charles-michel-after-the-european-council-meetings-on-13-december-2019/
([17]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/648806/IPOL_IDA(2020)648806_EN.pdf
([18]) https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2020/html/ecb.sp200608~4225ba8a1b.fi.html
([19]) https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2020/html/ecb.sp200707~3eebd4e721.fi.html
([20]) https://eml.berkeley.edu/~eichengr/managing_multiple_res_curr_world.pdf
([21]) https://www.bruegel.org/2018/12/the-international-role-of-the-euro/
([22]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/646139/EPRS _STU(2020)646139_EN.pdf
([23]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/637969/EPRS _BRI(2019)637969_EN.pdf

25. maaliskuuta 2021

— ottaa huomioon lokakuussa 2020 julkaistun IPOL-pääosaston talouden hallinnan tukiyksikön selvityksen ”Guidance by the EU supervisory and resolution authorities on Brexit” ([24]),

— ottaa huomioon Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) tiedot virallisten valuuttavarantojen koostumuksesta (COFER) ([25]),

— ottaa huomioon 19. toukokuuta 2020 annetun Eurostatin tiedotteen 84/2020 ”The 2017 results of the International Comparison Program” ([26]),

— ottaa huomioon 16. syyskuuta 2020 annetun Eurostatin tiedotteen 137/2020 ”Euro area international trade in goods surplus €27.9 bn” ([27]),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,

— ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A9-0043/2021),

A. ottaa huomioon, että eurosta on 20-vuotisen taipaleensa aikana tullut EU:n yhtenäisyyden, integraation ja taloudellisen vahvuuden myönteinen symboli, joka kertoo Euroopan asemasta maailmassa, ja että siitä on tullut keino levittää EU:n arvoja, joita ovat demokratia, vapaat markkinat ja kansainvälinen yhteistyö;

B. toteaa, että euro on euroalueen virallinen valuutta, että euroalueeseen kuuluu tällä hetkellä 19 EU:n 27 jäsenvaltiosta ja että enemmistö kaikkien euroalueen jäsenvaltioiden kansalaisista kannattaa yhteistä rahaa ([28]); toteaa, että Bulgaria, Kroatia ja Tanska ovat kytkeneet valuuttansa euroon ERM II -valuuttakurssimekanismin kautta ja että euro on myös tiettyjen EU:n ulkopuolisten alueiden virallinen valuutta ([29]) tai tosiasiallinen valuutta ([30]); katsoo, että kehitysmaiden päätös sitoa valuuttansa euroon voi vaikuttaa niiden talouksiin ja kestävän kehityksen pitkän aikavälin näkymiin;

C. ottaa huomioon, että huolimatta euroalueen talouden koosta ja vaikutusvallasta maailmankaupassa euron käyttö kansainvälisenä varantovaluuttana ([31]) ja laskutusvaluuttana ([32]) on selvästi Yhdysvaltain dollaria vähäisempää ja sen osuus kansainvälisistä valuuttakaupoista ja velkapapereista ([33]) on dollaria pienempi, jos kohta euron osuus kansainvälisistä maksuista on lähes yhtä suuri kuin dollarin; toteaa, että euro on edelleen kansainvälisen valuuttajärjestelmän toiseksi tärkein valuutta;

D. katsoo, että euron maailmanlaajuista potentiaalia ei ole täysin hyödynnetty ja että sen hyödyt jakautuvat epätasaisesti euroalueen jäsenten kesken;

E. ottaa huomioon, että EKP:n yhdistelmäindeksi euron kansainvälisestä asemasta viittaa siihen, että euron kehitys kansainvälisenä valuuttana saavutti huippukohtansa vuonna 2005, minkä jälkeen sen kansainvälistyminen alkoi hiipua eikä ole sittemmin saavuttanut aiempaa tasoa; ottaa huomioon, että covid-19-kriisi on tuonut uudelleen etualalle vaatimuksen euron vahvemmasta kansainvälisestä asemasta;

([24]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/651369/IPOL _BRI(2020)651369_EN.pdf
([25]) https://data.imf.org/?sk=E6A5F467-C14B-4AA8-9F6D-5A09EC4E62A4
([26]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10868691/2-19052020-BP-EN.pdf/bb14f7f9-fc26-8aa1-60d4-7c2b509dda8e
([27]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10569467/6-16092020-AP-EN.pdf/861498a9-16ca-3fd1-6434-aee64bfa7192
([28]) Marraskuussa 2019 tehdyn Flash-eurobarometrin 481 mukaan euron kannatus on noussut: kaksi kolmasosaa vastaajista pitää euron käyttöönottoa hyvänä asiana maalleen, mikä on kolmessatoista maassa enemmän (ja neljässä maassa vähemmän) kuin vuonna 2018.
([29]) Euroa käyttävät virallisena valuuttana Euroopan unionin kanssa tehdyn virallisen sopimuksen perusteella Monacon ruhtinaskunta, San Marinon tasavalta, Vatikaanivaltio, Andorran ruhtinaskunta sekä Saint-Pierre ja Miquelon ja Saint-Barthélemyn yhteisö, jotka ovat molemmat EU:n ulkopuolisia Ranskan merentakaisia alueita.
([30]) Euro on korvannut Saksan markan Kosovon ja Montenegron tosiasiallisena kansallisena valuuttana.
([31]) IMF:n 30. syyskuuta 2020 julkaistujen COFER-tietojen mukaan kansainvälisistä valuuttavarannoista 20,27 prosenttia on euromääräisiä, 61,26 prosenttia on Yhdysvaltain dollareina ja 2,05 prosenttia renminbeinä.
([32]) Euroa käytetään laskutusvaluuttana 30 prosentissa kansainvälisen tavarakaupan liiketoimista, mutta sen käyttö on edelleen vähäistä silloin, kun liiketoimet eivät koske euroaluetta, toisin kuin Yhdysvaltain dollarin tapauksessa.
([33]) EKP:n kesäkuussa 2020 antaman euron kansainvälistä asemaa tarkastelevan raportin mukaan euromääräisten velkapaperien osuus kansainvälisten velkapaperien kannasta oli vuoden 2019 lopussa 22 prosenttia ja se on laskenut 2000-luvun puolivälistä lähtien, kun taas Yhdysvaltain dollarin osuus on kasvanut jatkuvasti ja oli noin 64 prosenttia.

F. ottaa huomioon, että euron kansainvälisen aseman vahvistuminen antaa EU:lle mahdollisuuden parantaa unionin kansalaisten hyvinvointia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 3 artiklan mukaisesti ja edistää kansainvälistä järjestelmää, joka SEU:n 21 artiklan mukaisesti perustuu entistä tiiviimpään monenväliseen yhteistyöhön ja maailmanlaajuiseen hyvään hallintotapaan; katsoo, että euron kansainvälisen aseman vahvistamiseksi käyttöön otettuja politiikkoja olisi jatkettava noudattaen unionin yleisiä tavoitteita, joita ovat muun muassa kestävä kehitys, täystyöllisyys ja teollisuuspolitiikka, ja niillä olisi pyrittävä parantamaan euroalueen sosiaalista palautumiskykyä, sisäistä yhteenkuuluvuutta ja toimintaa sekä edistettävä maailmanlaajuisia taloussuhteita, jotka ovat Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, Pariisin sopimuksen, kestävän kehityksen tavoitteiden ja EU:n sosiaalisten oikeuksien pilarin tavoitteiden mukaisia;

G. ottaa huomioon, että nykyiset geopolitiikan muutokset ja kansainvälisen kaupan haasteet – mukaan lukien arvoketjujen häiriöt, teknologian kehitys, digitalisaatio, Kiinan kasvu talousmahdiksi ja monenvälisyyden viimeaikaiset geopoliittiset haasteet – saattavat johtaa moninapaiseen maailmantalouteen ja tasoittaa tietä mahdolliselle siirtymiselle kohti monivaluuttaista varantojärjestelmää, jossa euro voi tarjota maailman markkinatoimijoille uuden valuuttavaihtoehdon ja vähentää maailmanlaajuisia rahoitusriskejä;

H. katsoo, että euron vahvempi kansainvälinen asema ja sen entistä suurempi käyttö varantovaluuttana tekisi euroalueesta taloudellisesti riippumattomamman, suojaisi sitä muiden maiden hallintojen pyrkimyksiltä käyttää muita valuuttoja ulkopolitiikan välineinä ja antaisi EU:lle paremmat mahdollisuudet määrittää globaalin politiikkansa virityksen;

I. katsoo, että EU:n olisi varjeltava rahoitusinfrastruktuurinsa eheyttä, markkinatoimijoidensa riippumattomuutta ja maailmanlaajuisten finanssitransaktioverkostojen riippumattomuutta unilateralistiselta ulkopolitiikalta ja kolmansien maiden lainkäyttöalueiden mahdollisesti asettamilta ekstraterritoriaalisilta pakotteilta sekä varmistettava samalla EU:n pakotepolitiikan tehokas täytäntöönpano;

J. toteaa, että markkinatoimijat tekevät päätöksen tietyn valuutan käytöstä viime kädessä omien mieltymystensä perusteella ja että valuutan vakautta kohtaan tunnettu luottamus on niiden valintoihin ratkaisevasti vaikuttava tekijä sekä tärkeä kriteeri keskuspankeille ja hallituksille niiden määrittäessä valuuttavarantojensa koostumusta; panee merkille, että se, missä määrin ulkoiset toimijat käyttävät tiettyä valuuttaa, liittyy kyseisen valuutan liikkeeseen laskevan lainkäyttöalueen eheyteen ja yhtenäisyyteen; toteaa, että valuutan vakauteen vaikuttaa myös sen taustalla olevien toimielinten vakaus, ja pitää tarpeellisena syventää Euroopan yhdentymistä, jotta voidaan lisätä euron institutionaalista ja poliittista vakautta;

K. toteaa, että monenlaiset tekijät yhdessä määrittävät kansainvälisten valuuttojen aseman; toteaa, että hallitsevia valuuttoja liikkeeseen laskeville maille on perinteisesti ollut ominaista suuri ja kasvava talous, pääoman vapaa liikkuvuus, halukkuus toimia kansainvälisessä roolissa, vakaus, kyky laaja-alaiseen ja joustavaan turvallisten omaisuuserien tarjontaan, kehittyneet rahoitusmarkkinat ja merkittävä geopoliittinen asema; ottaa huomioon, että pitkällä aikavälillä valuutan houkuttavuus riippuu myös sen liikkeeseen laskevan lainkäyttöalueen talouden elinvoimaisuudesta; ottaa huomioon, että euroalueen talouden koko ja pääoman vapaa liikkuvuus täyttävät perusedellytykset euron kansainvälisen aseman vahvistamiselle mutta toisaalta rahoitus- ja pääomamarkkinat ovat edelleen hajanaiset, euroalueen vahvasti pankkipohjainen finanssipoliittinen rakenne on kehittymätön eikä kansainvälisten sijoittajien saatavilla ole luotettavasti ja riittävästi laadukkaita omaisuuseriä;

L. toteaa, että vahva kansainvälinen valuutta antaa lainkäyttöalueelle mahdollisuuden laskea liikkeeseen suuria määriä velkapapereita, joita pidetään markkinoilla eri puolilla maailmaa riskittöminä, hyötyä niin kutsutusta etuoikeutetusta asemasta (exorbitant privilege), saada seigniorage-tuloa sekä myydä valtion velkakirjoja alhaisella korolla, minkä lisäksi yrityksille tuo vakautta se, että ne voivat tehdä kansainvälisiä transaktioita omassa valuutassaan;

M. ottaa huomioon, että euron pitkän aikavälin kansainvälinen asema riippuu suurelta osin euroalueen houkuttavuudesta liiketoimintapaikkana ja jäsenvaltioiden finanssipolitiikan vakaudesta; toteaa, että pandemian jälkeinen talouden elpyminen edellyttää tervettä raha- ja budjettipolitiikkaa sekä EU:n tasolla että euroalueen jäsenvaltioissa; pitää tarpeellisena löytää sopiva raha- ja finanssipolitiikan yhdistelmä, jotta voidaan rakentaa syvempi ja vakaampi talous- ja rahaliitto (EMU), mikä on välttämätöntä euron vaikutusvallan ja euroalueen mailla koituvien hyötyjen lisäämiseksi;

25. maaliskuuta 2021

N. toteaa, että euroalueella on merkittäviä haasteita, jotka liittyvät etenkin ilmastonmuutokseen, kyberturvallisuuteen, rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen, sekä geopoliittisia haasteita, kuten Yhdistyneen kuningaskunnan ero EU:sta;

O. ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan EU-jäsenyys päättyi 31. tammikuuta 2020; ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan EU-ero muuttaa EU:n rahoitusjärjestelmän rakennetta ja vaikuttaa sen vakauteen, mikä lisää tarvetta kehittää ja yhtenäistää EU:n pääomamarkkinoita, jotta niistä tulisi houkuttavat, kilpailukykyiset, häiriönsietokykyiset ja kestävät ja jotta vältetään markkinoiden pirstoutuminen, mahdollistetaan maailmanlaajuinen kilpailu ja säilytetään globaali ja yhteistyölähtöinen ajattelutapa, sekä pitää välttämättömänä huolehtia tarkkaan siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan EU-eron mahdollisesti synnyttämä monikeskuksinen rahoitus- ja pääomamarkkinajärjestelmä ei johda finanssialan pirstoutumiseen; pitää euron kansainvälisen aseman vahvistamisen kannalta ratkaisevan tärkeänä vähentää EU:n riippuvuutta Yhdistyneen kuningaskunnan markkinainfrastruktuureista;

P. panee merkille, että maailmanlaajuinen elpyminen on edelleen epätasaista, epävarmaa ja epätäydellistä ja että covid-19-pandemian rajoittamiseksi toteutetut toimenpiteet kuormittavat entisestään talouden elpymistä, mikä saattaa vaikuttaa maailman valuuttojen asemiin;

Q. huomauttaa, että pandemian jälkeinen talouden elpyminen edellyttää Next Generation EU -elpymisvälineen nopeaa täytäntöönpanoa, ja toteaa, että kyseinen väline on EU:n finanssipoliittinen toimi, jolla puututaan rakenteellisiin heikkouksiin ja otetaan käyttöön politiikkoja, joilla edistetään kestävää kasvua ja kilpailukykyä keskittyen i) oikeudenmukaiseen vihreään siirtymään, ii) digitaaliseen muutokseen, iii) taloudelliseen yhteenkuuluvuuteen, tuottavuuteen ja kilpailukykyyn, iv) sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen, v) institutionaaliseen palautumiskykyyn ja vi) seuraavalle sukupolvelle suunnattuihin toimintapolitiikkoihin sekä sijoittajien luottamuksen lisäämiseen; katsoo, että tällainen politiikka voi olla merkityksellistä sekä euron vakauden ja houkuttavuuden lisäämiseksi maailmanlaajuisesti että EU:n taloudellisen ja rahoituksellisen riippumattomuuden lisäämiseksi; katsoo, että mielekkäällä finanssipoliittisella elvytyksellä, myös EU:n yhteisillä toimilla, sekä hintavakauden ylläpitämiseen tähtäävällä rahapolitiikalla voidaan vahvistaa suhdanteita tasaavaa EU:n lainanantokapasiteettia ja sitä kautta myös euron kansainvälistä asemaa; katsoo, että finanssipoliittisten elvytystoimien ennenaikainen lopettaminen ja finanssipoliittisten toimien koordinoinnin puute voivat hidastaa EU:n sosiaalista ja taloudellista elpymistä, kärjistää euroalueen sisäisiä eroja, heikentää sen koheesiota ja eheyttä sekä vähentää euron houkuttavuutta kansainvälisenä valuuttana;

R. ottaa huomioon, että 750 miljardin euron suuruinen Next Generation EU -väline tarjoaa historiallisen tilaisuuden vahvistaa euron kansainvälistä asemaa, sillä se lisää maailmantalouden likviditeettiä, tukee suhdanteita tasaavaa menopolitiikkaa ja helpottaa EU:n talouden koordinointia; ottaa huomioon, että elpymisrahastoon liittyvän joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskun ansiosta kansainväliset sijoittajat voivat hyödyntää koko euroaluetta, minkä ansiosta syntyy puhtaasti euroalueen tuottokäyrä;

S. ottaa huomioon, että pandemiaan liittyvässä poikkeustilanteessa toteutettava EKP:n osto-ohjelma auttaa ratkaisevasti ylläpitämään hintavakautta ja turvaamaan vakaita rahoituslähteitä euroalueen taloudelle;

T. toteaa, että tehokas ja kehittynyt rahoitusjärjestelmä, joka perustuu moniin erilaisiin rahoitusvälineisiin, kehittyneisiin pääomamarkkinoihin ja likvideihin turvallisiin omaisuuseriin, voi vahvistaa rahaliiton kansainvälistä asemaa;

U. ottaa huomioon, että on strategisia markkinoita, joilla monet eurooppalaiset yritykset eivät edelleenkään valitse euroa hinnoittelun ja kaupankäynnin viitevaluutaksi;

V. katsoo, että uudet valtuudet laskea tilapäisesti liikkeeseen elpymistä edistävää velkaa, myös vihreitä ja sosiaalivaikutteisia joukkovelkakirjoja, jotka saattavat tehdä EU:sta maailman suurimman tällaisen velan liikkeeseenlaskijan, edellyttävät riittäviä täytäntöönpano- ja valvontavalmiuksia sekä laajaa avoimuutta ja vihreiden joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskun tuottojen jäljitettävyyttä, jottei heikennettäisi euron pitkän aikavälin uskottavuutta turvallisten omaisuuserien valuuttana;

W. toteaa pandemian nopeuttaneen rahoitusalan digitalisaatiota; katsoo, että digitaalisen rahoituksen ja digitaalisten maksujen kehittäminen vahvojen eurooppalaisten toimijoiden johdolla tukisi euron vahvaa kansainvälistä asemaa; ottaa huomioon, että digitaalinen euro tekee EU:n valuutasta digitaaliseen toimintaympäristöön paremmin soveltuvan ja mahdollistaa euron yleistymisen digitaalisena maksuvälineenä, kun sen käytöstä tulee helpompaa, halvempaa ja tehokkaampaa;

X. toteaa parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunnan teettämien tutkimusten osoittaneen, että vaikka kansainvälisen valuutan laajempi käyttö tuottaa hyötyjä, se tuo mukanaan myös maailmanlaajuisia vastuita, riippuvuutta ja kustannuksia, jotka olisi otettava huomioon laadittaessa kunnianhimoista rahapolitiikkaa, jonka avulla eurosta tehdään kilpailukykyisempi valuutta;

Y. katsoo, että markkinalähtöiset pyrkimykset vahvistaa euron kansainvälistä asemaa edellyttävät vahvaa sitoutumista avoimiin ja vapaisiin kansainvälisiin markkinoihin, joiden tueksi toteutetaan sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla kohdennettuja ja helpottavia politiikkatoimia, jotka ovat tämän tavoitteen mukaisia ja osa kattavaa etenemissuunnitelmaa;

Euron kansainvälisen aseman vahvistamisen hyödyt ja haasteet

1. muistuttaa, että perussopimusten mukaan kaikkien jäsenvaltioiden Tanskaa lukuun ottamatta on otettava yhteinen raha käyttöön, kun ne ovat täyttäneet Maastrichtin sopimuksen lähentymiskriteerit; pitää myönteisenä, että Bulgaria ja Kroatia liittyivät ERM II -mekanismiin heinäkuussa 2020, ja kannattaa lyhyttä määräaikaa euron käyttöönotolle näissä maissa; kannustaa komissiota arvioimaan euroalueen lisälaajentumisen mahdollisia vaikutuksia euron kansainvälisen aseman vahvistamisprosessiin;

2. korostaa yhteisen rahan käyttöönoton peruuttamattomuutta; korostaa, että euro ei ole vain rahapoliittinen vaan myös poliittinen hanke;

3. katsoo, että vaikka kaikkia euron kansainvälistymisen vaikutuksia ei ole helppo mitata, euron kansainvälisen aseman vahvistaminen kansainvälisenä varanto- ja laskutusvaluuttana sekä sen käytön lisääminen valuutta-, ulkomaanvelka- ja lainamarkkinoilla voivat tuottaa hyötyjä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä; toteaa kuitenkin, että tähän liittyy myös riskejä ja vastuita, jotka on otettava huomioon, kun markkinavoimien vaikutusta täydennetään politiikkatoimilla; korostaa erityisesti, että euron kansainvälisen aseman vahvistuminen voi lisätä euron käyttöä varantovaluuttana, nostaa sen muihin nähden etuoikeutettuun asemaan (exorbitant privilege) ja alentaa valuutanvaihtoon liittyviä ulkoisia rahoitus- ja transaktiokustannuksia sekä vähentää eurooppalaisten yrityksille ja kotitalouksille aiheutuvia kustannuksia ja riskejä; korostaa, että euron vahvempi kansainvälinen asema luo vähitellen syvemmät, likvidimmät ja yhtenäisemmät eurooppalaiset rahoitusmarkkinat ja vähentää niiden alttiutta valuuttakurssien heilahtelulle, minkä ansiosta rahoitusta olisi luotettavammin eurooppalaisten yritysten ja hallitusten saatavilla; korostaa, että euron aseman vahvistaminen kansainvälisenä valuuttana voisi myös lisätä rahapolitiikan riippumattomuutta, vahvistaa sen maailmanlaajuista välittymistä ja vähentää EU:n rahapolitiikan riippuvuutta ulkoisista taloudellisista ja rahoitusmarkkinoiden heijastusvaikutuksista sekä lisätä valuuttajärjestelmän likviditeettiä, vähentää kaupankäyntikustannuksia ja parantaa markkinoiden tehokkuutta ja euroalueen kykyä sietää rahoitusmarkkinahäiriöitä, mikä puolestaan edistäisi EU:n raha- ja rahoitusvakautta ja mahdollistaisi makrotalouden epätasapainojen kivuttoman korjaamisen; katsoo, että euron kansainvälisen aseman vahvistaminen antaa EU:lle paremmat mahdollisuudet määrittää politiikkansa virityksen globaalista kehityksestä riippumatta; panee kuitenkin merkille, että joidenkin tutkimusten mukaan valuutan vahvempi kansainvälinen asema voi johtaa seigniorage-tulon menetykseen, valuutan yliarvostukseen, pääomavirtojen suurempaan vaihteluun maailmanlaajuisissa häiriötilanteissa ja kansainvälisten vastuiden lisääntymiseen;

4. korostaa, että kansainväliseltä asemaltaan vahvempi euro voisi vahvistaa kansainvälisen rahoitusjärjestelmän häiriönsietokykyä ja tarjoaisi lisää valinnanvaraa markkinatoimijoille eri puolilla maailmaa ja vähentäisi kansainvälisen talouden alttiutta häiriöille, jotka liittyvät monien alojen voimakkaaseen riippuvuuteen yhdestä ainoasta valuutasta; katsoo, että euron kansainvälistyminen voisi muodostua keskeiseksi tekijäksi laskettaessa perustaa voimistetulle kansainväliselle valuuttajärjestelmälle, joka tukeutuu edelleen rajalliseen määrään valuuttoja, ja tehdä siitä tasapainoisemman ja kestävämmän;

5. katsoo, että on euroalueen ja sen jäsenvaltioiden strategisen pitkän aikavälin edun mukaista saada kaikki mahdollinen hyöty liikkeeseen lasketusta eurovaluutasta ja erityisesti sen vahvemmasta kansainvälisestä asemasta; korostaa, että näiden hyötyjen toteutuminen edellyttää hyvin kohdennettuja politiikkatoimia EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla sekä EKP:n, yhteisen kriisinratkaisuneuvoston (SRB), Euroopan valvontaviranomaisten ja Euroopan investointipankin (EIP) panosta;

25. maaliskuuta 2021

6. huomauttaa euron kansainvälisen aseman vahvistamisen edellyttävän, että unioni kehittää edelleen yhteisen rahan vielä keskeneräistä infrastruktuuria, saattaa kehitystyön päätökseen ja parantaa kriittisiä toimintoja;

7. muistuttaa tarpeesta syventää EMUa, pankkiunionia ja pääomamarkkinaunionia ja viimeistellä ne, jotta voidaan parantaa EU:n markkinoiden kansainvälistä kilpailukykyä, euron vakautta ja houkuttavuutta ja viime kädessä unionin strategista riippumattomuutta;

8. muistuttaa pankkiunionin perustamisessa saavutetusta edistyksestä ja panee merkille euroryhmässä aikaansaadun sopimuksen Euroopan vakausmekanismin uudistamisesta ja yhteistä kriisinratkaisurahastoa tukevan yhteisen varautumisjärjestelyn aikaistetusta käyttöönotosta; pitää myönteisenä komissiossa käynnissä olevaa kriisinhallinta- ja talletussuojajärjestelmän tarkistamista, jonka tarkoituksena on tehostaa pankkikriisien hallintaa EU:ssa koskevan kehyksen tehokkuutta, oikeasuhteisuutta ja yleistä johdonmukaisuutta;

9. panee merkille 11. joulukuuta 2020 pidetyn eurohuippukokouksen euroryhmälle esittämän pyynnön laatia vaiheittainen ja aikataulutettu työsuunnitelma kaikista jäljellä olevista tekijöistä, jotka ovat tarpeen pankkiunionin viimeistelemiseksi; muistuttaa, että pankkiunionilta puuttuu edelleen talletussuojajärjestelmä sekä mekanismi, jolla varmistetaan, että kriisinratkaisun kohteena olevalle pankille voidaan tarjota likviditeettiä; painottaakin, että euron kansainvälistä asemaa voidaan vahvistaa viimeistelemällä pankkiunioni ja etenkin ottamalla käyttöön hyvin suunniteltu EU:n pankkitalletusten takuu- ja suojajärjestelmä sekä saattamalla valmiiksi vaikeuksiin joutuneita pankkeja koskeva mekanismi;

10. katsoo, että ”turvallisen salkun” toimintamalli ja yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vaikutusvallan lisääminen uudistamalla kriisinratkaisukehystä ja perustamalla eurooppalainen talletussuojajärjestelmä edistävät eurooppalaisten pankkien sisämarkkinoiden kehittämistä ja katkaisevat jäsenvaltion ja sen oman rahoitusjärjestelmän välisen kohtalonyhteyden, mikä lisää euromääräisten omaisuuserien houkuttavuutta ja vahvistaa euron kansainvälistä asemaa;

11. korostaa, että euron kansainvälistä asemaa edistäisi myös EU:n yhden suurimman lisäarvon – sen sisämarkkinoiden – hyödyntäminen; kehottaakin saattamaan sisämarkkinat valmiiksi;

12. huomauttaa, että pääomamarkkinaunionin loppuunsaattaminen edistäisi euron asemaa kansainvälisillä markkinoilla, sillä syvät ja likvidit kotimaiset, rahoitukselliset ja euromääräiset pääomamarkkinat ovat olennaisen tärkeitä, jotta valuutta voi saavuttaa kansainvälisen aseman ja kohentaa tätä asemaa; korostaa, että edistyminen pääomamarkkinaunionin kehittämisessä lisäisi maailmanmarkkinoiden häiriöiden sietokykyä ja riippumattomuutta niistä sekä euromääräisten omaisuuserien houkuttavuutta; pitää valitettavana, että euroalueen pääomamarkkinat ovat alikehittyneet ja pirstoutuneet kansallisia rajoja noudatteleviin osiin, mikä on johtanut pieniin markkinoihin; kannustaa vahvistamaan rahoitustuotteiden verotusta koskevaa yhteistyötä, kehottaa vähentämään kansallista valinnanvaraa ja harkintavaltaa rajatylittävien esteiden karsimiseksi ja kehottaa ryhtymään toimiin kansallisten maksukyvyttömyyssääntöjen vähimmäistason yhdenmukaistamisen toteuttamiseksi asteittain ja vaiheittain; katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan EU-eron jälkeen unionin olisi kaikin tavoin pyrittävä parantamaan maailmanlaajuista kilpailukykyään ja hyödyntämään vahvuuksiaan, jotta se voi kehittyä houkuttavaksi markkina-alueeksi eurooppalaisille ja kansainvälisille yrityksille ja sijoittajille; toteaa, että euro voi auttaa lieventämään Yhdistyneen kuningaskunnan EU-eron vaikutuksia Irlannin saarella;

13. korostaa, että euron vakauden ja eheyden säilyttämiseksi sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla tarvitaan kestävää, oikeudenmukaista ja vakaata talous- ja finanssipolitiikkaa sekä tuottavuutta ja kasvua lisäävää rakennepolitiikkaa, joiden perustana on sitoutuminen uskottaviin finanssipoliittisiin sääntöihin; pitää tässä yhteydessä myönteisenä Next Generation EU -elpymispaketissa esitettyä suunnitelmaa käyttää finanssipoliittista elvytystä ja etenkin lainata 750 miljardia euroa pääomamarkkinoilta joukkovelkakirjojen avulla, jotta voidaan rahoittaa covid-19-pandemiasta elpymistä ja tukea vihreää ja digitaalista siirtymää; katsoo, että elpymis- ja palautumistukiväline voi parantaa nykyisin pirstoutuneiden valtionvelkakirjamarkkinoiden toimintaa, helpottaa pankkiunionin viimeistelyä ja tukea edistymistä kohti pääomamarkkinaunionin valmiiksi saattamista; pitää lisäksi myönteisenä 100 miljardin euron liikkeeseenlaskua joukkovelkakirjoina eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) puitteissa; toteaa, että viimeaikaiset kokemukset SURE-välineen liikkeeseenlaskusta osoittavat, että sijoittajat ovat erittäin kiinnostuneita eurooppalaisista joukkovelkakirjoista; pitää elpymissuunnitelman rahoittamista laajamittaisen häiriön johdosta toteutettavin yhteisin toimin oikeana lähestymistapana; korostaa, että EU:n omien varojen lisääminen erilaisten verojen avulla on askel oikeaan suuntaan ja näin ollen euron asemaa vahvistava toimenpide; katsoo, että parlamentille olisi annettava merkittävämpi demokraattinen rooli ja mahdollisuus valvoa poliittisesti prosessin täytäntöönpanoa;

14. painottaa, että tarvitaan uskottava finanssipoliittinen kehys, joka lisää euron houkuttavuutta edistämällä pitkän aikavälin kasvua, varmistamalla vakauden jäsenvaltioiden talouden kestävyyden parantamiseksi ja minimoimalla valuutan nimellisarvon vaihtumisen riskin; kehottaa siksi tarkastelemaan jälleen vakaus- ja kasvusopimukseen perustuvaa nykyistä kehystä ja sen täytäntöönpanon valvontaa, koska tilanne on haastava ja tulevina vuosikymmeninä on edessä covid-19-pandemian synnyttämän talouskriisin korjaustoimista johtuvia ongelmia; toteaa, että vaikka jotkut tukitoimet päättyvät automaattisesti, on olennaisen tärkeää määrittää asianmukainen aikataulu jäljellä olevien toimenpiteiden lopettamiselle, jottei heikennettäisi elpymistä ja kasvua, jotka ovat ehdottoman tarpeellisia, jotta voidaan selviytyä velasta kriisin jälkeen ja laskea se kestävälle tasolle;

15. korostaa, että turvallisten omaisuuserien riittävä tarjonta on ennakkoedellytys kansainväliselle valuutta-asemalle, ja kiinnittää huomiota euromääräisten turvallisten omaisuuserien rajalliseen saatavuuteen; katsoo, että asianmukaisten politiikkavälineiden kehittäminen voisi helpottaa turvallisten omaisuuserien tarjontaa, sekä katsoo, että ehdotettu yhteisen velan liikkeeseenlasku taloudellisen ja sosiaalisen elpymisen rahoittamiseksi tarjoaa varantovarojen EU:n tason vertailuarvon ja lisää euromääräisten turvallisten omaisuuserien tarjontaa; kehottaa Euroopan järjestelmäriskikomiteaa saattamaan ajan tasalle turvallisia omaisuuseriä käsittelevän korkean tason työryhmän raportin vuodelta 2018; kannustaa EIP:tä laskemaan liikkeeseen enemmän euromääräisiä joukkovelkakirjoja, mikä parantaisi euromääräisten riskittömien omaisuuserien saatavuutta;

16. toteaa, että euro on jo tärkein vihreiden joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskuvaluutta, sillä EKP:n mukaan vuonna 2019 yli puolet maailmanlaajuisesti liikkeeseen lasketuista vihreistä joukkovelkakirjoista laskettiin liikkeeseen euromääräisinä; katsoo, että EU:n olisi myös pyrittävä maailman johtavaksi toimijaksi asetettaessa vihreiden joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskua koskevia normeja; kehottaakin komissiota esittämään kunnianhimoisen uuden kestävää rahoitusta koskevan toimintasuunnitelman ja antamaan ehdotuksen tiukasta EU:n vihreitä joukkovelkakirjalainoja koskevasta standardista; katsoo, että lujittamalla EU:n roolia vihreän rahoituksen maailmanlaajuisena johtajana ja normittajana voitaisiin vahvistaa myös euroa kestävien rahoitustuotteiden suosikkivaluuttana ja euron kansainvälistä asemaa; pitää myönteisenä komission päätöstä laskea liikkeeseen vihreitä joukkovelkakirjoja tärkeänä osana elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitusta; palauttaa mieliin, että vihreät joukkovelkakirjat ovat velkainstrumentteja, joiden tuotoilla rahoitetaan kestäviä ja ympäristöystävällisiä investointeja; kehottaa painokkaasti komissiota ja jäsenvaltioita tarjoamaan sijoittajille vakaan oikeusvarmuuden siitä, että heidän sijoituksensa käytetään ilmoitettuun tarkoitukseen, antamalla tiukat säännöt avoimuudesta ja tuottojen jäljitettävyydestä; kehottaa tässä yhteydessä saattamaan nopeasti valmiiksi kestävien taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmän ja panemaan sen täytäntöön; painottaa tarvetta välttää mahdollisia kielteisiä likviditeettivaikutuksia, joita voi aiheuttaa se, että EU:n turvalliset omaisuuserät jakautuvat vihreisiin, sosiaalivaikutteisiin ja ”tavallisiin” joukkovelkakirjalainoihin;

17. panee merkille geopolitiikan roolin valuutan globaalissa asemassa; kehottaa vahvistamaan EU:n geopoliittista asemaa, jotta voidaan tukea euron aseman vahvistamista ja hyödyntää sitä täysimääräisesti; korostaa, että euron kansainvälistyminen antaisi EU:lle paremmat mahdollisuudet vaikuttaa maailmanlaajuisiin geopoliittisiin päätöksiin, jotka puolestaan voisivat lisätä euron maailmanlaajuista houkuttavuutta; pitää tärkeänä huomioida geopolitiikan rooli nykymaailmassa pohdittaessa euron kansainvälisen aseman vahvistamista, erityisesti silloin, kun valuutan kansainvälistyminen voi tuottaa myönteisiä turvallisuusvaikutuksia, mutta katsoo, että unionin olisi otettava huomioon ulko- ja puolustuspolitiikan alan voimavaransa, kun se edistää monenväliseen yhteistyöhön ja hyvään globaaliin hallintaan perustuvaa kansainvälistä järjestelmää;

18. toteaa, että kolmansien maiden päätös soveltaa pakotteita yksipuolisesti voi aiheuttaa ekstraterritoriaalisten vaikutusten riskin ja asettaa haasteita EU:n ja sen jäsenvaltioiden itsenäiselle päätöksenteolle ja niiden sääntelyoikeudelle; korostaa, että euron kansainvälisen aseman vahvistaminen on keino suojautua kolmansien maiden asettamien pakotteiden vaikutuksilta; pitää tässä yhteydessä myönteisinä EU:n jo toteuttamia toimia, kuten EU:n ”estosäädöksen” ([34]) aktivointia ja kauppavaihtoa tukevan INSTEX-välineen perustamista; kehottaa komissiota jatkamaan sekä omien pakotteidensa tehokkuuteen että kolmansien maiden EU:n toimijoille asettamien pakotteiden ekstraterritoriaalisiin vaikutuksiin liittyvää työtään;

([34]) Neuvoston asetus (EY) N:o 2271/96, annettu 22. marraskuuta 1996, tietyn kolmannen maan lainsäädännön soveltamisen ekstraterritoriaalisilta vaikutuksilta sekä siihen perustuvilta tai siitä aiheutuvilta toimilta suojautumisesta (EYVL L 309, 29.11.1996, s. 1).

25. maaliskuuta 2021

19. on huolissaan siitä, että EU:n hajanainen institutionaalinen kehys ja sen kyvyttömyys puhua yhdellä äänellä kansainvälisissä laitoksissa saattavat heikentää unionin raha- ja finanssipolitiikan uskottavuutta ja hidastaa euroalueen elinten kehittämistä ja euron kansainvälisen aseman vahvistamista; muistuttaa, että EU:n edustusta monenvälisissä järjestöissä ja elimissä ja etenkin euroalueen edustusta IMF:ssä on sujuvoitettava ja kodifioitava, jotta voidaan laajentaa euron globaalia vaikutuspiiriä; katsoo, että niin kauan kuin edustuskysymystä ei ole ratkaistu, EU:n eri edustajien välisen koordinoinnin tehostaminen voisi edistää euron kansainvälistä asemaa; kehottaa komissiota tekemään yksityiskohtaisesti selkoa toimista, joita se on toteuttanut niiden ehdotusten johdosta, joita parlamentti esitti 12. huhtikuuta 2016 antamassaan päätöslauselmassa EU:n roolista kansainvälisissä rahoitus-, valuutta- ja sääntelylaitoksissa ja -elimissä;

Euron kansainvälistä asemaa vahvistavat politiikat

20. korostaa, että euron kansainvälisen aseman vahvistaminen voisi osaltaan lisätä EU:n avointa strategista riippumattomuutta; kannustaa siksi suunnittelemaan ja panemaan täytäntöön politiikkatoimenpiteitä, joilla edistetään euron kansainvälistä asemaa ja tuetaan tämänsuuntaisia markkinalähtöisiä muutoksia, samalla kun lujitetaan euroalueen sisäistä toimintaa ja yhteenkuuluvuutta ja edistetään tärkeiden ilmasto- ja kestävyystavoitteiden saavuttamista syrjäisten alueiden erityispiirteet huomioon ottaen;

21. katsoo, että EMUn syventämisen ja viimeistelyn lisäksi euron kansainvälisen aseman vahvistamisen kannalta kriittisissä ja sitä edistävissä politiikoissa voitaisiin keskittyä muun muassa rahoituspalveluihin ja pääomamarkkinoihin, työmarkkinoihin, maksujärjestelmiin, kansainväliseen kauppaan, energiaan, digitalisaatioon, ilmastonmuutoksen torjuntaan sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan; korostaa, että tällaisia politiikkoja toteutettaessa on pyrittävä saavuttamaan unionin yleiset tavoitteet;

22. toteaa, että vahvat ja kilpailukykyiset rahoitusmarkkinat ovat keskeisessä asemassa valuutan kansainvälisen aseman vahvistamisessa, ja korostaa siksi tehokkaan, oikeasuhteisen ja ennakoitavissa olevan sääntelyn tarvetta tällä alalla;

23. toteaa, että keskitetyn selvitystoiminnan markkinat ovat hyvin keskittyneet, ja toteaa, että erityisesti euromääräisten korkojohdannaisten selvitys on erittäin riippuvaista Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneista keskusvastapuoli-yhteisöistä; panee tässä yhteydessä merkille komission ajallisesti rajoitetun vastaavuuspäätöksen ja kannustaa alaa noudattamaan komission kehotusta vähentää vastuitaan ja riippuvuuttaan kolmansien maiden keskusvastapuolista, erityisesti euromääräisiä ja muiden unionin valuuttojen määräisiä OTC-johdannaisvastuita; tukee tältä osin EU:n keskusvastapuolten pyrkimyksiä parantaa selvitysvalmiuksiaan sekä komission, Euroopan valvontaviranomaisen ja EKP:n pyrkimyksiä auttaa ja kannustaa alaa yksilöimään ja poistamaan tulevina kuukausina kaikki sellaiset tekniset esteet, joiden vuoksi liiallisia vastuita ei voida siirtää EU:hun; korostaa tässä yhteydessä, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan on tärkeää tehdä sääntely-yhteistyötä, joka perustuu kauppa- ja yhteistyösopimuksen ulkopuoliseen vapaaehtoiseen ja ei-sitovaan kehykseen, joka mahdollistaisi vuoropuhelun kaikista asiaankuuluvista sääntelykysymyksistä kunnioittaen täysin kummankin osapuolen riippumatonta sääntely- ja valvontavaltaa;

24. toteaa, että valuutan maailmanlaajuinen painoarvo on suoraan yhteydessä liikkeeseen laskevan maan asemaan maailmankaupassa; korostaa, että EU, joka on yksi maailman suurimmista kaupparyhmittymistä ja toimii avointen ja vapaiden kansainvälisten markkinoiden kehittämiseksi, voisi hyötyä valuuttansa kansainvälisen aseman vahvistumisesta; korostaa, että kannustamalla valitsemaan euro kaupankäyntivaluutaksi voidaan vähentää valuuttakurssiriskiä ja muita valuuttaan liittyviä kustannuksia, erityisesti eurooppalaisten pk-yritysten kannalta; toteaa kuitenkin, että vaikka EU:n yritykset ovat suuria ostajia ja tuottajia, keskeisillä strategisilla markkinoilla ne käyvät toisinaan kauppaa muussa valuutassa tai niillä on markkinarakenteiden ja polkuriippuvuuksien vuoksi vaikeuksia käydä kauppaa euroissa; panee merkille tehdyt tutkimukset, jotka osoittavat, että euron käyttö yrityksen laskutusvaluuttana riippuu monista tekijöistä, kuten yrityksen koosta ja sen sijoittautumismaasta, myytyjen tavaroiden homogeenisuudesta ja olemassa olevista toimitusketjuista; kehottaa siksi komissiota edistämään euron käyttöä liiketoimien hinnoittelussa ja laskutuksessa sekä hyödyntämään euromääräisten rahoitusvälineiden tarjoamia suuria mahdollisuuksia tekemällä aktiivisesti yhteistyötä yksityisten sidosryhmien ja kauppakumppanien kanssa ja edistämällä euron käyttöä EU:n kauppasopimuksissa; viittaa tässä yhteydessä myös unionin ilmasto- ja kestävyystavoitteiden sekä muiden asiaankuuluvien standardien mukaisten toimitusketjujen tarjoamiin mahdollisuuksiin;

25. katsoo, että komissio voisi edelleen edistää euron käyttöä kauppahinnoittelussa ja laskutuksessa ja edistää euromääräisiä investointeja ylläpitämällä avointa vuoropuhelua yksityisten ja julkisten sidosryhmien, kansallisten viranomaisten ja yhteisösijoittajien kanssa ja tarjoamalla kattavaa tietoa ja ymmärrystä sen aloitteista ja erilaisista toimista,

joilla pyritään vahvistamaan euroalueen ja euron houkuttavuutta ja kestävyyttä; pitää suotavana tehostaa eurooppalaisen talousdiplomatian vaikutusta vaihtamalla säännöllisesti tietoja G20-maiden sekä naapuruus- ja ehdokasmaiden kanssa, jotta voidaan määrittää konkreettisia, molempia osapuolia kiinnostavia politiikkatoimia euron aseman lujittamiseksi kolmansissa maissa;

26. huomauttaa, että lisäämällä euromääräisinä neuvoteltujen energiasopimusten osuutta voitaisiin vahvistaa yhteisen rahan kansainvälistä asemaa ja tukea tätä tavoitetta edistäviä politiikkoja; korostaa tässä yhteydessä vihreän energian ja vihreiden hyödykkeiden markkinoiden suurta merkitystä edelläkävijöinä euromääräisessä maailmanlaajuisessa hyödykekaupassa, jossa EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat unionin päästöoikeudet auttavat vahvistamaan euron asemaa kansainvälisessä kaupassa ja saavuttamaan EU:n ilmastotavoitteet; kehottaa lisäksi toteuttamaan toimia, joilla helpotetaan uusia innovatiivisia sopimuksia, jotka liittyvät erityisesti kestäviin energialähteisiin ja kehittyviin energiamarkkinoihin ja jotka tarjoavat mahdollisuuden tehdä yhä useampia energiasopimuksia euroissa ja vahvistaa näin euron kansainvälistä asemaa; kannustaa komissiota jatkamaan kuulemista ja teettämään edelleen tutkimuksia, joissa pyritään tunnistamaan mahdollisuudet lisätä euron käyttöä muilla aloilla, erityisesti liikenteessä, maataloudessa ja elintarvikealalla, jotta voidaan edelleen tukea ja edistää euron käyttöä tämäntyyppisissä sopimuksissa; kehottaa siksi toteuttamaan lisätoimia rahoitusmarkkinasääntöjen, myös rahoitusmarkkinadirektiivin ([35]) (MiFID II) ja rahoitusmarkkina-asetuksen ([36]) (MiFIR), tarkistamiseksi sekä yksinkertaistamaan ja yhdenmukaistamaan edelleen arvopaperimarkkinoiden avoimuuskehystä, jotta voidaan lisätä jälkimarkkinakaupankäyntiä euromääräisillä velkainstrumenteilla, sekä vertailuarvoasetusta, jotta voidaan tukea euromääräisten vertailuarvojen kehittämistä hyödykemarkkinoita varten ja vahvistaa euron asemaa viitevaluuttana;

27. korostaa EKP:n roolia euroon kohdistuvan luottamuksen ylläpitämisessä ja rahapoliittisen riippumattomuuden turvaamisessa maailmanlaajuisesti sekä hintavakauden ylläpitämisessä; painottaa, että luottamusta lisää valuutta, jonka arvo säilyy pitkällä aikavälillä vakaana; painottaa hintavakaustavoitteiden saavuttamisen ja rahapolitiikan uskottavuuden suurta merkitystä; toteaa kuitenkin, että inflaatiotavoite on jäänyt järjestelmällisesti saavuttamatta;

28. tähdentää, että kansainvälisen valuutan aseman saavuttamisen tärkeänä ennakkoehtona on euroalueen rahoitusmarkkinoiden vakaus; korostaa EKP:n rahapolitiikan vaikutuksia rahoitusmarkkinoiden vakauteen; pitää ilahduttavina EKP:n nopeita ja merkittäviä rahapoliittisia toimia covid-19-kriisin aiheuttamassa poikkeustilanteessa; toteaa, että EKP:n pikaiset toimet ovat vaikuttaneet myönteisesti euroalueen taloudelliseen tilanteeseen ja rahoitusvakauteen sekä euron houkuttavuuteen vakauttamalla rahoitusmarkkinoita, turvaamalla eurolikviditeetin saatavuuden, tukemalla rahoitusehtoja euroalueen taloudessa ja maailmanlaajuisesti sekä pönkittämällä markkinoiden luottamusta;

29. korostaa swapjärjestelyjen ja repo-operaatioiden merkitystä pyrittäessä paikkaamaan eurorahoitusmarkkinoiden puutetta maailmanlaajuisesti, varmistamaan eurolikviditeetin riittävä saatavuus ja edistämään välillisesti euron kansainvälistä asemaa; katsoo tämän viestivän eurojärjestelmän sitoumuksesta tukea rahoitusmarkkinoiden likviditeettiä ja vakautta kriisiaikoina sekä sen rahapolitiikan sujuvaa välittymistä; kehottaa tältä osin EKP:tä laajentamaan edelleen swapjärjestelyjään euroalueen ulkopuolisiin naapurimaihin ja muihin maihin; kehottaa EKP:tä tutkimaan uusia tapoja vahvistaa euron kansainvälistä asemaa, jotta voidaan lisätä EKP:n politiikan riippumattomuutta globaalissa toimintaympäristössä ja myös EU:n talous- ja rahoitusalan päätöksenteon riippumattomuutta;

30. korostaa, että eurooppalaiset pankit joutuvat huomattavan epäedulliseen asemaan, erityisesti vaikeissa markkinaolosuhteissa, kuten covid-19-kriisin alkuviikkoina, kun niiden on noudatettava eurooppalaisten keskusvastapuolten muissa valuutoissa kuin euroissa esittämiä vakuuksien muutospyyntöjä TARGET2-järjestelmän (euroalueen reaaliaikaisen bruttomaksujärjestelmän) sulkemisajan jälkeen; korostaa, että TARGET2-järjestelmän aukioloaikojen pidentäminen niin, että ne vastaisivat valuuttamarkkinoiden aukioloaikoja, vahvistaisi euron asemaa ja Euroopan pääomamarkkinoiden riippumattomuutta ja antaisi eurooppalaisille pankeille mahdollisuuden välttää turvautumista muuhun kuin euromääräiseen likviditeettiin keskusvastapuolen vakuusvaatimusten noudattamiseksi; on tyytyväinen TARGET2-T2S-järjestelmän vahvistamiseen aukioloaikoja pidentämällä, jonka on määrä tapahtua marraskuussa 2022; kehottaa EKP:tä ja muita sidosryhmiä nopeuttamaan TARGET2-järjestelmän aukioloaikojen pidentämistä;

([35]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15. toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

([36]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 600/2014, annettu 15. toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 84).

25. maaliskuuta 2021

31. toteaa, että EKP:n pääasiallinen tehtävä on ylläpitää hintavakautta ja sen toissijainen tehtävä on tukea yleistä talouspolitiikkaa unionissa ja täten edistää Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa määriteltyjen unionin tavoitteiden saavuttamista, ja korostaa, että näiden lisäksi sen tehtävänä on edistää maksu- ja selvitysjärjestelmien moitteetonta toimintaa; korostaa itsenäisten eurooppalaisten maksuratkaisujen merkitystä; kehottaa EKP:tä varmistamaan asianmukaisen tasapainon rahoitusalan innovoinnin ja vakauden sekä kuluttajansuojan välillä; pitää ilahduttavana 16 eurooppalaisen pankin aloitetta käynnistää eurooppalainen maksualoite, jolla pyritään luomaan yhtenäinen maksuratkaisu kuluttajille ja kauppiaille kaikkialla Euroopassa;

32. pitää myönteisenä EKP:n raporttia digitaalisesta eurosta ja painottaa, että digitaalinen valuutta voi merkittävästi edesauttaa euron kansainvälisen aseman vahvistamista ja myös lisätä kansalaisten luottamusta yhteiseen rahaan; panee merkille EKP:n johtokunnan jäsenen ja eurojärjestelmän keskuspankin digitaalivaluuttaa käsittelevän korkean tason työryhmän (HLTF-CBDC) puheenjohtajan Fabio Panettan lausunnon, jonka mukaan digitaalinen euro ei korvaisi käteistä rahaa vaan täydentäisi sitä; kannustaa EKP:tä jatkamaan digitaalista euroa koskevaa työtään ja odottaa kiinnostuneena prosessin seuraavaa vaihetta EKP:ssä, jota varten odotetaan EKP:n neuvoston päätöstä vuoden 2021 puolivälissä; korostaa, että on tärkeää varmistaa kyberuhkien sietokyvyn ja kyberturvallisuuden korkea taso, ja tukee EKP:n pyrkimyksiä edistää asiaa; pyytää lisäksi arvioimaan digitaalisen valuutan käytön hyötyjä ja haittoja, jotta voidaan saavuttaa tasapaino maailmanlaajuisen kilpailukyvyn, innovoinnin, turvallisuuden ja yksityisyyden välillä;

33. tähdentää, että euron vahvempaa asemaa digitaaliaikana on tuettava innovatiivisilla digitaalisilla rahoitusratkaisuilla ja tehokkailla euromääräisillä digitaalisilla maksuilla; kehottaa edistämään tätä panemalla täytäntöön digitaalista rahoitusta ja vähittäismaksuja koskevia kokonaisvaltaisia strategioita; katsoo, että digitalisaatiota silmällä pitäen EU:n olisi otettava käyttöön rahoitusvakauden turvaava kehys, jossa noudatetaan korkeimpia kyberturvallisuus- ja kuluttajansuojanormeja, mukaan lukien yksityisyyden suoja ja tietosuoja, sekä suojellaan heikoimmassa asemassa olevia ryhmiä, kuten ikääntyneitä ja vammaisia henkilöitä, joilla saattaa olla ongelmia uuden teknologian käytössä; korostaa, että rahanpesun torjuntaa on jatkettava perustamalla Euroopan tason valvontaelin ja rahanpesun selvittelykeskus ja jättämällä jäähyväiset taloudelliselle nationalismille, johon alan nykyinen hajautettu valvontajärjestelmä perustuu; antaa tunnustusta Euroopan pankkivirano-maisen pyrkimyksistä perustaa rahanpesun vastaisia kollegioita, jotta valvojat voivat sopia yhteisestä lähestymistavasta, johon kuuluvat muun muassa koordinoidut toimet, tietojen jakaminen ja riskinarviointi;

34. panee merkille kryptovarojen käyttöönoton ja pitää tärkeänä seurata niiden kehitystä ja stablecoin-virtuaaliva-luuttojen rahapoliittiselle suvereniteetille aiheuttamia riskejä; antaa kiitosta keskuspankkien, muiden viranomaisten ja järjestöjen toteuttamasta kryptovarojen seurannasta; korostaa, että EU:n tasolla on annettava selkeitä ja johdonmukaisia ohjeita nykyisistä sääntely- ja vakavaraisuusprosesseista, sillä näin voidaan edistää innovointia, turvata rahoitusvakaus ja ylläpitää kuluttajansuojaa; pitää tässä yhteydessä tervetulleena komission ehdotusta asetukseksi, jolla pyritään parantamaan kryptovarojen sääntelykohtelun oikeusvarmuutta;

35. panee tyytyväisenä merkille 19. tammikuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Euroopan talous- ja rahoitusjärjestelmä: lisää läpinäkyvyyttä, vakautta ja häiriönsietokykyä”, jossa esitetään kattava strategia EU:n avoimen strategisen riippumattomuuden vahvistamiseksi makrotaloudessa ja rahoitusmarkkinoilla; kannattaa erityisesti komission ehdottamia avaintoimia euron maailmanlaajuisen käytön edistämiseksi;

o

o o

36. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.